

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krome. **Posamezna številka stane 40 vinarjev.** Na pismene naročbe brez pošiljate denarja **se ne moremo ozirati.** Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Strossmayerjeva ulica št. 3.** Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase **po 30 v** od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. **50 v** od 1 mm, za reklamne notice med tekstem **2 K** od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) **4 K.** Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZBAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Fin. komisar I. SATLER:

Ali potrebujemo inozemski kapital?

Po končani petletni svetovni vojni, ki je povzročala le pustošenje in rodila delamrznost, prihajamo v dobo, ko se bo morala razviti v vseh panogah narodnega gospodarstva zopet intenzivna produkcija. Treba je zbrati vse raztrešene in vzbuditi vse speče sile ter jih postaviti po dolgem-odmoru znova v službo vsesplošne produkcije. Naša zemlja je rodovita in bogata na vseh potrebnih rudah ter čaka le pridnih in podjetnih rok, ki dvignejo v njej zakopane zaklade. Vprašanje produkcije je danes prvo vprašanje in je treba njemu posvetiti čim največ pozornosti. Od tega vprašanja je v polni meri odvisna ureditev denarnega vprašanja, katero je brez urejene produkcije nemogoče trajno urediti.

Za proizvajanje in vstvarjanje novih vrednosti pa je treba kapitala, zmožnih sil in smotrene organizacije. Razpravljati nam je tukaj predvsem o prvem predpogoju, t. j. o kapitalu ter raziskovati, da-li nam zadostuje v zgornjo svrhu domači, ali če je morda k temu potreben inozemski kapital. Naša javnost, ki pozna vse slabe lastnosti krone in tudi dinarja ne zaupa, je prepričana, da nam je v svrhu gospodarskega dvigovanja potreben neobhodno tuji kapital. V tej zmoti živijo zlasti ljudje, ki ne znajo razločevati vloge lastnega kapitala od vloge tujega kapitala v narodnem gospodarstvu in ki ne pomislijo, da sta domači in tuji kapital dva heterogena faktorja, ki se lahko udeležita le vsak v svojem odkazanem okolišju. Razmišljajoč vprašanje o potrebi tujega kapitala, si moramo biti najprej na jasnem glede vloge, ki jo igra v notranjosti kake države inozemski kapital. Inozemski kapital, naj se razodeva v katerikoli obliki (valuti, devizah, najetem kreditu), nam more koristiti le v potrebi nabave inozemskih potrebščin. Ako si izposodimo v Ameriki n. pr. 100 milijonov dolarjev, nam more to posojilo koristiti le v svrhu poplačanja terjatev, ki jih ima Amerika proti nam za dobavljeno blago. Druge nego to vlogo tuj kapital v tuzemstvu ne more igrati. Tuji denar in druga tuja plačilna sredstva veljajo izven države, v kateri izvršijo svojo plačilno funkcijo, le kot blago in imajo z ozirom na kraj in čas svoj različen kurz. Le tedaj in v toliko, v kolikor se tuja plačilna sredstva lahko zamenjajo po kurzu pri bankah za lastna plačilna sredstva, nam more koristiti tuji kapital kot plačilno sredstvo v tuzemstvu. Tuji kapital v svrhu produkcije bi rabili le ta-

krat, če bi bilo v to svrhu potrebno nabaviti v inozemstvu surovin ali strojev, ki bi jih ne bilo mogoče poplačati z eventualnim aktivnim plačilno bilanco. Država, koje plačilna bilanca izkazuje aktiven saldo, bode torej lahko pogrešala tuji kapital, izvzemši slučaj, da so mimogrede potrebne v državi večje investicije, za katere se mora nabaviti material v inozemstvu. Nabava materiala v inozemstvu pa je upravičena le tedaj, ako se ga v tuzemstvu samem ne more dobiti, ali pa če je nabava tamkaj dosti cenejša nego v tuzemstvu. V tem slednjem slučaju je nabava v inozemstvu pač upravičena iz zasebnih gospodarskih ozirov, ker si zasebnik v svojem gospodarstvu vsled cenejšega nakupa nekaj prihrani. Cenejša nabava v inozemstvu pa odvisi deloma od ugodne lastne plačilne bilance, ki povzročuje ugodne valutne in devizne kurze. V slučaju doslednega in prekomernega kupovanja v inozemstvu pa mora nastati pasivna trgovska bilanca, ki ima za posledico ob pomankanju posebnih terjatev proti inozemstvu pasivno plačilno bilanco in vsled tega neugodne valutne kurze. Z ozirom na to morajo postati cene neugodnejše in kupovanje v inozemstvu, v kolikor gre za potrebščine, ki se jih more nabaviti tudi v tuzemstvu, mora slejaloprej prenehati že iz lastnega nagiba kupovalcev. V interesu države pa je, da takšen uvoz prepove ali zabrani potom uvedena primerne carine ter omogočuje uvoz le onih potrebščin, ki jih v notranjosti države sploh ni mogoče proizvajati ali nabaviti. Kupovanje v inozemstvu mora biti vsled naravnega stremljenja po aktivni plačilni bilanci in ugodnih valutnih kurzih v gotovih ozirih omejeno in se sme vršiti le v slučajih nujne potrebe. Pri tem je seveda upravičeno narodno-gospodarsko načelo, da je treba doma proizvajati le ono, kar se da proizvajati s primeroma malenkostnimi stroški, a kupovati v tujini ono, kar tujina proizvaja ceneje nego tuzemstvo.

Razven v zgoraj navedenih slučajih nam tuji kapital ne more koristiti in nerazumljivo je, da se oglašajo časopisi pogosto s tako obupnim hrepenenjem po tujem kapitalu, brez katerega se baje ne moremo gospodarsko dvigniti. Za razvoj domače produkcije nam je treba predvsem zadostne glavnice: duševne in telesne ter seveda zlasti lastnega denarja. Človek in njegove duševne zmožnosti so kapital neizmerno vrednosti. Ljudi, izvrstnih delavcev, sposobnih za vse mogoče obrate nam ne manjka in nam jih zlasti ne bode manjkalo, če se vrnejo v domovino vse one, za nas dosedaj izgubljene sile, ki so se zgubile s trebihom za-

kruhom po svetu. Bogate na novih idejah, preskušane v svetu, opremljene z vsestranskim znanjem in polne iniciativne se povrnejo te sile v svojo domovino in njeno službo. Amerika nam vrača naše ljudi, a istotako Nemčija in Avstrija. Ta neobhodno potrebni živi fundus instructus nam je v bogati meri za proizvajanje obrata na razpolago. Za plačevanje teti delavcev rabimo lastnega in ne tujega denarja. Strojev ne bomo rabili v taki meri, da bi bil za nabavo istih potreben poseben tuji kapital. Naša država, ki ima na razpolago zadosti proizvodov za izvoz, utegne imeti po ureditvi gospodarskih razmer in dvignjenju proizvodnje v znatni meri aktivno trgovsko in plačilno bilanco. Naš izvoz mora zadostovati za pokritje vsega uvoza. Brezdvomno treba početkom dosti investicij in melioracij v našem narodnem gospodarstvu. Treba bo otvoriti novih rudokopov, izboljšati cestne in železniške zveze, ustvariti si lastno brodogojstvo. Vse to bode zahtevalo velikanskih stroškov, ki bi se navidezno morali pokriti s tujim kapitalom. Ali vsi ti stroški se bodo lahko plačali z lastnim denarjem, izvzemši le važnejše stroje, železne sestavine in nekatere pri nas pogrešane kovine, ki jih bo pa mogoče dobiti za naše izvoženo blago. Vsak dober gospodar pokrje melioracijske in investicijske stroške večloma z lastnim prebitkom in nespametno bi bilo nagromaditi si toliko tujega kapitala v to svrhu, da ga ubijejo visoke pasivne obresti. Po tem principu se mora ravnavati tudi naše narodno gospodarstvo. (Konec prih.)

Sklepi Narodnega sosveta beguncev iz Primorja v Ptuj.

1.) Vsem zastopnikom velesil v Parizu.

Celokupno zastopano ljudstvo iz po Italijanih zasedenega ozemlja, tako begunci kot izgnanci, sporazumno s člani zastopstva iz zasedenega ozemlja, je na velikem taboru v Ptujju dne 25. septembra 1919 sklenilo:

1.) Zastopstvo celokupnega ljudstva se zgraža nad kratkovidno in kruto obsodbo pariške konference glede narodnostnega vprašanja in času neprimerne podjarmljenja enega najinteligentnejših narodov, ki prihaja v poštev pri strašni operaciji, izvršeni od ljudi, nepoznavajočih dušo tega naroda, in opozarja na nemoralnost zahtev imperijalističnega, po židih inšpiriranega Rima.

2.) Velika skupščina konstatira, da so vse velesile, zastopane na mirovni konferenci, dale popolno svobodo divja-

skim narodom (Indija, Hindustan, Afrika) in so jih stvorile v posamezne države, s popolno svobodo v narodnostnih, verskih in upravnih vprašanjih. V očiglednem temu se dviga celokupni naš narod kot en mož proti aspiracijam Italije napram prizadetim Slovanom in je pripravljen z vsemi sredstvi, naj si bode tudi z življenjem zasigurati si svojo neodvisnost in svobodo za po Italijanih zasedeno ozemlje, ki je izključno naša last.

3.) Opozarjamo velesile, da je naš protest čin obupanega človeka — in v to so nas dovedli činitelji mirovne konference.

4.) Ne iščite izhoda iz sedanje negotovosti s sofisticiranimi formulacijami potrebe imperijalizma, izvršite, kar naš narod želi — kulturno delo — in izvajaite iz grozot vojske pravico, da težko preizkušeni naš narod pride v mirno delovanje in se mu povrne, kar je po krivici dosedaj izgubil.

2. Osrednji vladi, Narodnemu predstavništvu in Jugoslovanski delegaciji mirovne konference v Beogradu.

Zastopstvo celokupnega ljudstva iz po Italijanih zasedenega ozemlja, zbrano na velikem taboru v Ptujju dne 25. septembra 1919, protestira enoglasno proti brezbriznosti, katero kaže večina poklicanih faktorjev Jugoslavije glede vprašanja celega po Italijanih zasedenega ozemlja, oziroma prizadetega naroda ter izraža svoje ogorčenje nad notranjo razkovanostjo v prednjačenju za politično hegemonijo. Ne interes celokupnosti, ampak starokopitno nenarodno pehanje po osebnih koristih je gonilna sila v gotovih krogih. Od vojske izčrpani narod, pred vsem pa mi iz svoje zemlje pregnani primorski Jugoslavlani s studom in trpkostjo gledamo to početje ter dvigamo danes svarilen glas proti istemu, ker dnevi so šteti, ko pade kocka naše narodne usode.

Mi jugoslovanski begunci in izgnanci smo edini v namenu, da si izvojujemo z vsemi po naravnih zakonih zaslužnjemu pripustnimi sredstvi pravico na zunanaj in na znotraj, da pošljemo na lastno odgovornost naše zastopnike v Pariz ter organiziramo to narodno delo doma in pri svojih bratih na severu za našo rešitev. Ideal naše misli je francoski narod, ki je z narodnim zastopstvom v Lotaringiji in Alzaciji dokazal, kaj znači volja naroda ter izvojeval na ta način osvoboditev omenjenih provinc.

Sram nas je, da nam v tem oziru prednjačijo zastopniki ljudske volje na Koroškem, ki so na lastno pest izvojevali s svojimi, po narodni volji izvoljenimi delegati v Parizu več, nego naši oficijelni zastopniki, ter smo, zaupajoč na last-

MILOŠ ŠTIBLER:

Pri srbskih kmetovalcih v Šumadiji.

(Dalje.)

Razume se, da se je pri tej priliki govorilo tudi o bodočnosti vinogradarstva v Jugoslaviji. Vinogradov je mnogo, izgledi za prodajo in osobito za izvoz niso baš najbolj rožnati. Milosavljevič ima prav, ko priporoča, da bi se naj vinogradi opustili povsod tam, kjer je zemlja ugodna za kak drugi koristni pridelek. Toda gotovo je, da se bo dalo to vprašanje urediti le pod pritiskom dejanskih razmer samih. Dokler ho vinograd posestniku nosil kaj dobička, tako dolgo ga tudi nihče ne bo hotel opustiti.

b) V dveh kmečkih hišah.

Vračamo se v vas in si jo ogledamo natančneje. Cesta, ki teče skozi vas, je široka gotovo šest metrov. Hiše same stoje navadno dalje od ceste v stran, sredi dvorišča. Same lepe, čedne stavbice. Krog hiš dosti sadnega drevja, v cknih cvetlice, pred hišami gredice. Vse se mi je zdelo kakor slovenska narodna pesem! Toda kake utegnejo biti te hiše od znotraj? S Petovarjem sva sama določila hišo, ki bi jo rada videla. Že po zunanosti soditi je moral to biti manjši posestnik in radi tega naju je prva hiša posebno zanimala. Kletar Milosavljevič sl-

cer odsvetuje, gledati baš to nišo, češ, mož je bil sedem let na vojski in se je vrnil še le pred par tedni. Toda za njegove odsotnosti mu je umrla žena in svojih troje otrok je našel v varstvu pri usmiljenih sosedi. Sedaj naju je še bolj mikalo videti ta hram. Omenim še, da Srb imenuje hišo »kuća«.

Stojimo na dvorišču in od tam nas popelje mali Branislav — očeta ni bilo doma — v stanovanje. Prvo je bila pred-soba, čista, umita, kakor da se hiša pripravljala na velik praznik. Gremo dalje. Prva soba. Ima posteljo s popolnoma snažnim prtom, vzglavnikom in edejo. Omara, miza. Na tleh preproge, stene polne mičnih preprog in drugih ročnih del. Na desno je druga soba. Zopet s snažno posteljo, mizo, omaro, preprogami in ročnimi deli, vse čisto, kakor da je velikonočna nedelja. In še tretja soba, zopet osto polništev, preproge, ročna dela. Nisem več vedel, ali sem, ali nisem. Vprašamo po kuhinji. Branibor nas pelje v gospodarsko poslopje, kjer je poseben oddelek za kuhinjo. Zopet vse snažno, umito. Lep železni štedilnik. Žlice, vilice, noži, porcelanasti krožniki, vse je tako čedno, kakor da bi hiša bila pričakovala visokega gosta.

V resnici sem se začel tipati, ali sanjam, ali ne. Morda pa je to premožen veleposestnik? Glej ga, baš prihaja last-

nik tega imetja, naš Joca Dragačević! Priletel mož v vojaški uniformi. Bil je v balkanski vojski, l. 1915 je šel čez albanske hribe, bil je v Italiji, v Afriki, na solunski fronti in sedaj prihaja na dopust z madžarske fronte. Sedaj pa verjete ali ne verjete: Ta mož je samo kmet in ima 7 ha, toraj približno 13 oralov zemlje! Mislim, da to ni veleposestnik. Marsikateri naš veleposestnik pa bi bil lahko ponosen, ako bi imel svoj o hišo in osobito svoje stanovanje urejeno tako lepo, kakor je ima Joca Dragačević v Banji pri Arandželovcu.

Glede živine je Dragačević danes na slabem, ker mu je Švaba vse pokradel in celo hlev zažgal. Vinograda ima 80 a s približno 6000 trsi.

Gremo dalje in Petovar določa drugo hišo, ki bi jo rad videl. Na zunanost je že poznalo, da mora posestnik biti imovit, veliko zgrajeno dvorišče, snažno, kakor da je Velika noč, a sredi dvorišča moderni vili podobna hiša, med tem ko je dalje ob straneh dvorišča še jedno poslopje s stanovanji in gospodarska poslopja. Stara mamica nas sprejme in vjerna mlajša snaha. Povede nam na verando, od tam v pred-sobo in dalje v sobo »za tuje«. Ako rečem, da mi ugleden meščan v Ljubljani ali v Celju ali v Mariboru lepše sobe skorajda ne more pokazati, sem se s tem pač

dosti jasno izrazil. Soba ima dve postelji, mizo, stole, omare, preproge in polne stene najlepših ročnih del.

Sedemo in mlada gospodinja prinese »rakije«. Stara mamica pa nas ponuči o razmerah v hiši. V svoje največje veselje sem slišal, da je posestvo last »porodične zadruge«. »Porodica« je familija, rodbina. »Porodična zadruga« je torej »rodbinska zadruga«. Jospodar te hiše je kmet Džordže Dukič in z njim skupaj žive njegova žena, štirje sinovi, med temi sta dva že oženjena in imata deco. Vsega skupaj je 14 oseb v tej »porodični zadrugi«. Oče in sinovi so lastniki posestva, toda poveljnik v hiši je oče, »domačin« in mati, »domačica«. »Domačin« ukazuje delo, sprejema denar, vodi račune in izdaja denar. Tako se skupno dela in skupno živi. Ako bi »porodične zadruge« ne bilo, moralo bi se posestvo po očetovi smrti razdeliti med sinove. Kako bi to izgledalo? Dukičevega posestva je samo 14 ha, toda vseh 14 ljudi te hiše žive kot bogovi! Vkljub v primeri s številom rodbinskih članov malemu posestvu je v hiši očitno največje zanesljivo blagostanje.

To je zanesljivo uspeh »porodične zadruge«. Ako stopiš na Dukičovo dvorišče, vidiš tam ostanek velike parne mlatilnice. Dukič jo je nabavil že mnogo pred vojsko in so sinovi opravljali s tem

no silo in pomoč severnih bratov, pričeli takoj rešilno delo v navedenem smislu.

Pozivljamo Vas, zastopnike Jugoslavije na pariški konferenci, da poročate naši javnosti o tem, kaj se je storilo v Parizu za našo sveto stvar ter prisegamo, da ne odjenjamo, dokler ni vse jugoslovansko ozemlje rešeno iz rok zakletega sovražnika na jugozapadu.

POLITIČNE VESTI.

Tudi Trifkovičeva misija ponesrečena. Dne 6. tm. je regent ponovno sprejel Trifkoviča v avdijenci. Ker mu ni mogel predlagati vlade v smislu regentove želje po koncentracijskem kabinetu, je Trifkovič regentu vrnil mandat. Še poprej pa je že general Hadžić izjavil, da ne more prevzeti portfelja za vojno in mornarico, ker se ne strinja s težnjo Nar. kluba po hrvatskem domobranstvu, ampak je za edinstvo vojske. Regent je od Trifkoviča tudi zahteval določne izjave glede večine, ki bi jo imela njegova vlada in glede dogovora Trifkovičevega s starčevičanci. Ker mu Trifkovič ni mogel podati zadovoljivih pojasnil, regent ni potrdil od njega predlagane vlade. Prestolonaslednik pa tudi ni mogel uvaževati izvajanja Trifkoviča, da bi se moglo narodno predstavništvo razpustiti in bi se njegovi vladi poverila izvedba volitev, če bi vlada, ki jo on predlaga, ne našla podpore. Prestolonaslednik je mnenja, da bi volitve sedaj ne bile na mestu in bi ne bilo prav, izvesti jih brez onih, ki še sedaj branijo na fronti integriteto naše domovine. Prestolonaslednik vztraja na tem, kar zahteva državna potreba, da se ustvari vlada s širšo koalicijo. Poskus Trifkovičev ni odgovarjal tem namenom. Lista, ki jo je predložil, je posledica napačnega razumevanja prestolonasledniških namenov, česar gotovo ne bi bilo, če bi bil Trifkovič informiral prestolonaslednika o poteku pogajanj. S to poluradno izjavo je Trifkoviču podana s strani regenta očitna nezaupnica. — Dne 6. tm. popoldne je regent ponovno poveril predsedniku Nar. predstavništva dr. Pavloviču sestavo čim najširšega koalicijskega kabineta, ki bi mogel delovati z Nar. predstavništvom, in je dr. Pavlovič takoj pričel pogajanja z zastopniki posameznih skupin.

Novi upi za rešitev krize! Dne 7. t. m. je prišla iz Beograda vest, da pride do močne koalicijske vlade, ki bi jo tvorili demokrati s treznejšim delom radikalcev, socialisti in Črnogorci. V radikalnem klubu je velik del (Pašičevo krilo) za pošten sporazum z demokrati.

Dr. Korošec bo — štrajkal? Dr. Korošec je silno hud, da se mu v zvezi s srbskimi in hrvaškimi nazadnjaškimi elementi ni posrečilo priti do absolutne vlade na Slovenskem. Zato zdaj po »Slovencu« razgraja in vpije kakor zbesnel in celo pravi, da bo njegov Jugoslovanski klub mogoče šel iz Nar. predstavništva. Dr. Korošcu toplo priporočamo, da to stori, zakaj državni stroj se bo sukal takoj čisto drugače, če ga pusti njegova združbarska družba v miru.

Premkurni parlament. Dne 2. okt. t. l. je zboroval prekmurski sosvet ob udeležbi nad 60 članov in ob prisotnosti

strojem mlatev za lastni dom, proti plačilu pa tudi pri nekaterih sosedih, ki še nimajo lastne mlatilnice. Razum tega more to razmeroma malo posestvo gojiti 20.000 »čokotov« (trsov). Vse to se opravi s »porodično zadrugo«, brez najetih delavcev, celo brez »mobe«. Da tak način dela samo donosno dohodke in ne povzroča nikakih izdatkov, je razumljivo. Odtod blagostanje v »porodični zadrugi«, kakoršnega v enakih razmerah strogo individualno gospodarstvo ne more prinesiti.

Petovar — to se razume — se je zopet bolj zanimal za obe snabi. Impenirala mu je izredna inteligenca mladih žen. Po daljšem razgovoru vpraša, v kakšnih šolah sta bili. Da bi videli njegov obraz, ko sta obe odkrito povedali, da nista bili v nikakšni šoli in da ne znata ne pisati ne brati! To bi morali videti Petovarjev obraz, ko je odgovoril: »Tega vam ne verujem!« In pozneje je na vaši nekaj ljudi vprašal, ali znata mladi Dukičevi pisati ali ne in ko so vsi potrdili, da ne znata, še le sedaj je verjel. Istina pa je, da bi vsak naš advokat in profesor bil srečen, ako bi imel tako inteligentno ženo, kakor sta nepismeni Dukičevi. Ali naši Švabi so nam srbsko nekulturo vedno utemeljevali z nepismenostjo Srbov. Kaka znota!

(Dalje prih.)

poverjenika za socialno skrbstvo Prepehuha. Razpravljala so se važna vprašanja: zadeva županov, šol, mostov in železnice. Vladni komisar je poročal, da so odstavljani vsi znani madžaronski notarji, največji hujskači. Izvoli se poseben odsek, ki naj preišče, kateri »militarji« ostanejo na svojih mestih in kateri ne. — Glede šolstva se ustanovi za Prekmurje okrožni šolski svet. Izvoljen je bil tudi poseben sosvet za ureditev šolskih razmer v Prekmurju. V Murski Soboti se ustanovi gimnazija in meščanska šola. Pouk se prične s 1. novembr. Živahna je bila debata glede mostov čez Muro in glede železnice. Najnujnejša potreba je most čez Muro pri Veržeju. Vojaška oblast je obljubila zgraditi tri pomožne mostove čez Muro in sicer pri Gor. Radgoni oz. Radencih, pri Veržeju in pri Moti. Izvoli se poseben železniški odsek. — Glede aprovizacije poroča komisar, da je Prekmurje preskrbljeno s soljo, sladkorjem, vžigalicami, deloma tudi z majo in moko. — Poverjenik za agrarno reformo v Prekmurju A. Štrekelj poroča, da se bodo v smislu zadevnih odredb razna grofovska posestva dala v najem.

Ameriške čete v Dalmaciji. Kakor poroča ameriški list »Chicago Tribune«, se bo — če pomorski tajnik Daniel ne izda nasprotnega povelja — na dalmatinski obali izkrcalo še več ameriških mornariških oddelkov, da preženo Italijane pri ponovnih poizkusih, prodirati proti Trogiru ali drugim dalmatinskim lukam. Jugoslovani zagotavljajo, da se Italijani ojačujejo in pripravljajo nov pohod proti Trogiru. Prepričani pa so tudi, da jim bodo ameriške čete pomagale v boju proti Italijanom. Sodi se, da se bodo Italijani, če zopet napadejo Trogir, morali zaplesti v boj z ameriškimi pomorskimi silami.

Reški »kralj« d' Annunzio je odredil aretacijo jugoslovanskih in ameriških državljanov. Grade se taborišča za interniranje. Dela za utrdbo Reke napredujejo. Na periferiji mesta je d' Annunzio postavil težko topništvo in ladijske topove.

Legije za osvoboje Reke zbira hrvatsko Sokolstvo.

V Reki je začelo prevladovati precej neprijetno gospodarsko stanje tako glede živil kakor glede kuriva. Silno narašča brezposelnost. Plovba je ustavljena, delo v pristanišču je ponehalo.

Italija. Kriza je čedalje opasnejša. Delovanje socialistov je skrajno intenzivno, disciplina v armadi močno skrhana.

Velika arabska država. Angleški list »Jewis Chronicle« javlja, da bodo Palestina, Sirija in Mezopotamija tvorile veliko arabsko cesarstvo, v katerem bo imela Palestina popolno samoupravo.

IZ KOROTANA.

Velik ljudski tabor v Labodu je 12. tm. Obenem otvoritev čitalnice in knjižnice Labodu.

Šola v Dravogradu je bila od nemškega vojaštva popolnoma demolirana, nima nikakih učnih pripomočkov, še manj pa učnih in drugih za šolsko knjižnico potrebnih knjig. Šolsko vodstvo se obrača na javnost s prošnjo za darove bodisi v predmetih ali denarju.

MARIBORSKE NOVICE

Poročil se je 6. tm. g. major Ed. Vaupotič z gdč. Pepco Kranjc, hčerko veleposestnika v Št. Jurju v Slov. gor. Mnogo sreče!

Narodnost mariborskega škofa so mariborski klerikalni listi še nedavno povzdigovali v nebesa. Dne 6. tm. pa moramo čitati v »Straži« sledeča zanimiva izvajanja: »Slovenščina v stolnici. Včeraj res ni bilo v stolnici nobene slovenske pridige — je torej nekdo slovenščino postavil pred cerkveni prag. Veliko Slovencev je bilo v cerkvi, tudi malo slovensko petje se je zjutraj pred pridigo razlegalo po cerkvi — pričakovali so besede božje v svojem domačem jeziku, pa ni je bilo. Z nevoljo so Slovenci zapustili cerkev in ostali brez pridige. Kdo pač nosi odgovornost pred Bogom za to, da dobri verni ljudje ne morejo priti do božje besede v razumljivi materinščini. Kolikor nam je znano, so Kristusovi apostoli lomili kruh božje besede vedno v jeziku, ki so ga poslušalci razumeli; isto delajo misijonarji še zdaj pri hotentotih in drugih divjakih, v naši stolnici pa »moderni« apostoli »lomijo« božjo besedo kakor nalašč v tujem jeziku, menda za stene, da bi jih Slovenci ja

ne razumeli. Res čudno, da je ravno v naši stolnici pastirovanje zašlo na to rakovo pot. Kdo je neki kriv? Kdo nosi odgovornost? Čigavo srce je tako pretežno nemškega, oziroma nemškutarskega duha, da nikakor ne more prenašati slovenskega ozračja? Stari, zagrizeni naši nemškutarji so se zdaj vsaj na zunaj že otresli tega nemškutarskega duha, samo ubogo mariborsko stolnico še tlači neka nemškutarska mora, da ne more in ne sme v njo jugoslovanski zrak. A bo menda še tudi to moro kmalu odnesla čistilna nevihta! Pa ne da bi kdo rekel: Pred ulico ne bomo kapitulirali! Kajti kdor želi Boga častiti v domačem, materinem jeziku, nikakor ne zasluži, da bi se ga nazivalo z — »ulico!« — Brez komentarija!!!

Stavkati pričeli so 7. tm. delavci usnjarskih tovarn v Mariboru.

Sokolstvo.

Sokolstvu! Na Vidov dan 28. junja t. l. ustanovili smo v Novem Sadu Sokolski Sav. SHS, ki združuje danes v sebi celokupno Sokolstvo v naši državi ter je največja in najmočnejša organizacija v kraljestvu. Ogromne naloge čakajo starešinstvo Saveza, ki zahtevajo tudi velike finančne žrtve. Obračamo se s prošnjo do celokupnega Sokolstva, da priskoči Savezu na pomoč. Zbirajte ob vsaki priliki, v vsaki veseli družbi za Savez, zbirajte prispevke med brati in sestrami, da pomagata s tem zgraditi organizacijo, ki bo mogla odgovoriti zahtevam Sokolstva. Le s sodelovanjem vseh bodemo izvršili nalogo, ki smo si jo stavili. Vse denarne prispevke pošiljajte na naslov: Sokolski Savez SHS, Ljubljana. — Zdravo! — Starešinstvo Sokolskega Saveza SHS.

Hrastnik. Zlet naraščajev iz Zagorja, Trbovlj in Hrastnika se je obnesel v vsakem oziru nad vse zadovoljivo. Vaje naraščajev vseh teh društev so se izvajale brezhibno, za kar gre vse priznanje bratom vaditeljem! Odbor Sokola v Hrastniku se tem potom pristrčno zahvaljuje br. društvoma Trbovlje in Zagorje ter njiju naraščajem, rajhenburškemu Sokolu za »posojene kroje, gdč. Umberger in njenim učenkam za krasno petje, ostalim gdč. učiteljicam za trud pri prodaji vstopnic in šopkov, godbi pod vodstvom gosp. Bruna ter brata Jagra, darovalcem sadja in peciva in vsem, ki so pripomogli k lepemu dnevu — enkrat tudi — v Hrastniku. Zdravo! Odbor Sokola v Hrastniku.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Velika okrožna prireditel JDS 9. nov. v Celju bo obsegala sledeče: 1. sestanek starešinstva naprednih akademičnih društev v zvezi s sestankom napredne slov. inteligence sploh; 2. občni zbor zveze narodnih društev v zvezi z razgovorom o reorganizaciji zveze; 3. popoldanska slavnostna prireditel v vseh prostorih Narodnega doma z obsežnim sporedom. Izvoljeni so zadevni odseki za vse tri točke prireditel, katerih podrobnosti še objavimo. Prosimo pa že danes vse naše krajevne organizacije JDS v celjskem okrožju, da se takoj prično zanimati za prireditel, da gredo na roko pripravljanim odsekom, da se pa tudi same javijo, ako katera hoče s kako posebno skupino sodelovati pri slavnostni prireditvi (n. pr. brežiška z vinskimi šotom ali podobno). Vse tozadevne prijave je začasno pošiljati na naše uredništvo.

Velika shoda JDS se vršita v nedeljo 12. tm. v Mariboru in v Ptuj. Pridejo na shoda tudi srbski in hrvatski poslanci. Shoda se udeleži tudi poslanec dr. V. Kukovec iz Celja. Shod v Celju za to nedeljo odpade.

CELJSKE NOVICE.

Koncert Zlatka Balokoviča. Izreden, prvovrsten umetniški užitek se je nudil pri Balokovičevem koncertu dne 4. t. m. Škoda, da se pri nas smatrajo prireditelje umetnika istovrstnim diletantov; za to obisk ni bil takšen, kot bi odgovarjal večeru. — Mozartov koncert (d dur) z Davidovo kadenco je sviral z dovršeno spretnostjo, a pri poslušalcih ni dosegel popolnega razumevanja; ogrevati in v čutečo dušo posegati je pričel z drugim stavkom: andante sostenuto. Kantilena,

proizvajana s polnim, a mehkim in čistim tonom je vzbujala mnogo čustvovanja. V »La Folio« od Corelli-ja kazal je dovršeno tehniko. Hvaležno in bogato odobravanje je izpričevalo, da je očarane poslušalce pridobil za svojo umetnost, ki jo je do viška razvijal v drugem delu koncertnega večera. Z »La roude des lutius« od Bazzini-ja je vzbujal v vsakem poslušalcu občudovanje: izraziti motivi v zvenkajočih flažoletnih dvojicah ter čist in jasn picikato so bili kot sanjavost v umetnosti. Na istem višku je bila točka »Carneval russe«. Na viharno odobravanje občinstva je dodal še en komad. Škoda! Ni bilo več stopnjevanje umetniškega užitka, kakor ga je krasno razvijal v svojem programu.

Spekulacija z moko. — Klic iz občinstva: Odsek za prehrano deželne vlade za Slovenijo objavlja, da se razširjajo v zadnjem času vesti, da bo zmanjkalo moke ter da bodo cene mliniskim izdelkom zelo poskočile, pri tem se pa uvede zopet izkaznice za moko in kruh. — Odsek za prehrano te vesti dementira, obenem pa povdarja, da so ta vznemirjenja povzročili in izrabili — **trgovci in mlinarji**, ki sedaj zadržujejo mlinске izdelke in jim navijajo cene. Politična okrajna glavarstva imajo nalog, da nastopijo z vso strogostjo proti takim brezvestnežem, zaplenijo zaloge, ki se zadržujejo v spekulativne namene, dolžnika pa še povrh kaznujejo z globo do 20.000 K in **zapovrom do 6 mesecev.** — Občinstvo se pozivlja, da gre oblastvom na roke ter jim da podatke za postopanje. — Javili ste pa, da se je v nekem celjskem paromlinu zadnje dni, ko je moka nakrat zgnila s površja, našlo 12 vagonov moke. Zglasila se je v mlinu državna policija in ker se ji je zdelo neverjetno, da bi bilo v mlinu, kakor se ji je napovedalo, samo 490 vreč moke po 70 kg, je izvršila preiskavo in našla 1600 vreč moke v skupni teži nad 117.000 kg. Dognalo se je dalje, da je imel ta mlin isti dan v svoji trgovini le 8 vreč moke in da je bilo zaukazano, da nobena oseba ne sme dobiti čez 10 kg moke, peki pa sploh nobene. Dasi je neka celjska pekarna prosila za moko, češ, da sicer ne more več oddajati kruha, se ji je reklo, da moke ni. Isti dan pa je šel iz iste **gale mline cel vagon bele moke na Koroško.** Tako se dela z našim vsakdanjim kruhom, ki so ga pridelali kmetovalci z žuljavimi rokami, samo da bi cene moki in kruhu poskočile. Ni dovolj, da se je prodajala pecivna moka po 5 K 50 v na debelo, po 6 K na drobno, ni dovolj, da sme velik mlin zaračunati za mletje 100 kilogramov moke 18 K, dočim gre mlinarjem po deželi le 6 K! Kaj delajo naše oblasti? Naj odkažejo mletje letine mlinarjem po deželi in kmalu bo moka dovolj. Javnost se bo zanimala za ta kričeči slučaj do podrobnosti in hoče izvedeti, kako so se izvajale v tem slučaju naredbe glede zadrževanja moke in zaradi navijanja cen. Enaka pravica za vse!

Sodba v zadevi skrivanja moke s strani paromlina na Hudinji se glasi na konfiskacijo vse zaplenjene moke in na globo 20.000 K.

Iz vojaških krogov nam prihajajo pritožbe od ujetnikov, ki prihajajo iz Italije, pa se jim zgodi, da pri svojih oddelkih, kjer se javijo, ne dobijo niti hrane. — Onim, ki pridejo na orožne vaje v svoji obleki in obutvi, se je svoj čas tudi obljubila odškodnina, sedaj pa o tej ni duha ne sluha. — Naj bi se vendar vse to pametno uredilo, da se ne bo še zavoljo takih stvari širila nezadovoljnost, ki je že zaradi drugih stvari — upravičeno in neupravičeno! — itak preveč!

Pravi run na razne trgovine z blagom je bil pred nekaj dnevi. Povedalo se nam je, da so trgovci raztrosili vest, da bo blago v 14 dneh zopet dražje, naj si vsakdo hitro nakupi. Tako slepomišenje je res že od sile. V interesu gg. trgovcev je pač po našem mnenju, da je javnost poučena in da se ljudstvo po nepotrebnem ne bega. Naj bi se končno zopet začela vračati solidnost v naše trgovske razmere! Zrak je prenasičen z elektriko — in gg. trgovci naj bodo prepričani, da bodo pri sedanjem razpoloženju oni prvi, ki bodo trpeli, če nevolja ljudstva izbruhne.

Zoper protekcijo! Odbor celjskega okrajnega učitel. društva je sklenil v svoji seji dne 5. okt. sledečo resolucijo: V zadnjem času se po odpravi celibata učiteljic oglašajo omožene bivše učiteljice, katerih soprogi služijo po mestih in trgih, ter zahtevajo od merodajnih činiteljev svojo zopetno namestitev na šolah njihovih sedanjih bivališč. Ker bi bila s

takim nameščenjem zaprta pot do udobnejših mest marsikaterim tovarišem in tovarišicam, kateri službujejo že leta in leta po samotnih krajih ter bi bila vrh tega odprta vrata raznim protekcijam, zato učiteljstvo, včlanjeno v celjskem učiteljskem društvu, najodločneje ugovarja proti takim nameščenjem.

Navzgor — in ne navzdol! Odbor celjskega okrajnega učiteljskega društva je v seji 5. tm. odločno protestiral proti temu, da bi se uvedla naredba o znižanju pouka na učiteljskih na 3 leta tudi v Sloveniji, ker bi to pomenilo zdatno znižanje izobrazbe učiteljstva ter nazadovanje izobrazbe in kulture celega naroda.

Koncert, ki sta ga priredila 4. tm. o priliki zabavnega večera »Zveze trg. sotrudnikov« gg. Čonč in ravnatelj Stoiz, je redka prikazen na naših prireditvah in zasluži točneje pažnje. Poslušalci so bili s točkami tako zadovoljni, da sta morala nekaj pesmi dodati. Javna kritika je bila torej nad vse ugodna. In res ima g. Čonč kot baritonski solist bodočnost. Seveda, glas njegov še prenese več izurjenosti, ni še docela zaokrožen: med višino in nižino so še majhni skoki, vokali naj se še izboljšajo, prednašanje se naj v tehničnem in čustvenem oziru še poglobi. Najboljši je bil Schwabov »Vasovalec«. Botičeva »Ljubavna pjesma Turčina« v splošnem ni zaostajala. Vilharjev »Mornar« je bil mestoma izvrsten; ta in vse druge pa so bile pete ali v celoti ali pa mestoma v preneglem tempu. Spremljanje je bilo izborno, a malo preglasno. Doslej še Celjani nismo imeli domačega solista, ki bi združeval s prijetnim, dovolj jakim glasom tako tehnično izvežbanost kakor g. Čonč; torej v tem oziru nismo razvajeni in ne bilo bi treba, s hitrejšim tempom in glasnejšim spremljanjem kriti morebitnih dokazov, da solistova šola še ni dovršena. G. Čonč je dokazal, da bo ob dovoljni vztrajnosti postal koncertni pevec boljše vrste, ko mu bo treba paziti samo na to, da se poglobi v pesniško in glasbeno vsebino in prednaša čim najboljše dobro razumevano snov. — Vredno se je pridružila tem točkam igra na klavirju ge. Kokotove. Vse je občudovalo veliko izurjenost igralke; a ni telovadila po klavirju, njeha igra je nežna, dobro premišljena, mnogo popolnejša, kakor glasbilo, na katerem je igrala. Opravičeno sta izzvali fantaziji »Po jezeru« in »Na te mislim« burno odobravanje. — Kritika naj slabo odkriva in podira, dobro vzdržuje in spopolnjuje! S tega stališča te vrste! — D. Beranič.

Na današnji protestni shod proti draginji in korupciji, ki je ob 19. uri (7. zvečer) v veliki dvorani Narodnega Doma, še enkrat opozarjamo vse celjske občinstvo.

Atletični športni klub Celje je v nedeljo 5. tm. v Ljubljani imel nogometno tekmo s športnim klubom »Ilirija« v Ljubljani. Rezultat je bil 4:2 za »Ilirijo«. Ljubljanski listi poročajo, da goji »A. S. K.« celjski zastarelo, visoko igro stare šole, ki napram premišljeni, hitri kombinaciji ne more uspeti.

Na celjskih mestnih šolah se je pričela s strani izvestnih agitatorjev obsežna agitacija za pristop šolarjev in šolariv k Orlom. Nimamo nič proti temu, če si pridobiva Orel članstvo za naraščaj, toda agitacija v šoli je brez dvoma tako umazana konkurenca napram drugim televadnim organizacijam, da si dovolimo šolska vodstva javno vprašati, je-li to pripustno.

Iz šolske službe, Prof. Iv. Bračko je imenovan za ravnatelja gimnazije v Murski Soboti.

Stanovanjska naredba, kakršna je od avgusta sem uveljavljena v Ljubljani, se je vsled ponovnih urgent končno vendarle razširila tudi na avtonomna mesta Celje, Maribor in Ptuj. Tako se bo tudi v Celju ustanovila na podlagi te naredbe državna stanovanjska komisija, ki bo imela veliko obsežnejše pravice nego jih je imel prejšnji stanovanjski svet — in upamo, da bo ta komisija radikalno vmes posegla in napravila konec sedanji stanovanjski mizeriji.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini trgovca Antona Pemiča v Celju.

Novi naslovi državnih montanističnih obratov. Plavžarsko oskrbništvu SHS v Celju se imenuje odsej: »Državna cinkarna Celje«; rudarsko oskrbništvu SHS v Zabukovci oz. Velenju pa:

»Državni premogovnik Zabukovca oziroma Velenje«.

Imenovanja. Pri finančni prokuraturi v Ljubljani sta imenovana za pristava dr. Anton Farčnik in dr. Anton Orlič iz Celja.

Izlet na Kozjak (nad Dobrno) priredi Celjski odsek Sav. podružnice S. P. D. v nedeljo, dne 19. tm. Radi voza se naj izletniki prijavijo do srede, 15. t. m. pri podpisnem. Izlet se vrši samo ob ugodnem vremenu. Provijant je vzeti seboj. Vodi dr. Milko Hrašovec.

Za Ciril-Metodovo družbo je nabral g. Janez Žagar 130 K ob priliki godovanja gdč. Justi od Branibora med veselo družbo pri Šribarju v Št. Petru.

Naznanila obrtnikom. Obrtniški sestanek dne 9. tm. odpade in se obrtniki pozivljajo, da se udeležijo v velikem številu protestnega shoda v Narodnem domu. — Dunaj oferira 9 vagonov okroglega betonskega železa 12 mm, 12 m dolgega. Cena ugodna. Reflektanti se naj javijo takoj in naj navedejo množino, katero bi zahtevali. — Na razpolago bo v kratkem znatna množina **metilkovega korena**. Kdor to blago rabi, naj se pravočasno javi. — Društvo ima na ponudbo 2 vagona **kaolina** (temeljne krede za pleskarje in slikarje) po ugodni ceni. Stučali bomo oskrbeti vzorec, ki se bo mogel vpogledati pri društvenem tajniku. Ponudbe pričakujemo brzo, ker bi se sicer blago prodalo drugam. — **Občeslovensko obrtno društvo v Celju.**

DNEVNE NOVICE.

Zveza vinotržcev za vso Slovenijo s sedežem v Ljubljani se ustanovi prihodnjo soboto 11. oktobra na ustanovnem shodu, ki se vrši v vrtni verandi hotela Union v Ljubljani. Pripravljani odbor vabi vse trgovce, ki trgujejo z vinom na debelo in imajo vinski trgovino pri državnih uradih kot obrt, prijavljeno ali kot glavno ali pa postransko obrt, na udeležbo, da se ustanovi tudi za to velevažno panogo trgovskega stanu potrebna organizacija, kakor jo imajo drugi stanovi. — Izvolil se bode pri tej priliki odbor za l. 1919/20, ki bode zastopal nasproti drugim stanovom in vladi naše potrebe in zadače. — Ker se bode obravnavalo tudi glede carinskih tarifov, kakor tudi glede cen pri nakupu in prodaji letošnjega vinskega pridelka, je udeležba za vsakega vinskega trgovca dolžnost; obenem pa ima tudi vsak priliko, staviti primerne predloge, ki se mu zdijo v obrambo našega stanu potrebni. — Zborovanje se vrši v hotelu Union v Ljubljani od 10. do 1/2 13. ure in od 15. do 17. ure, tako da se lahko vsi udeleženci iz Štajerskega vrnejo z večernim vlakom, ki gre ob 3/4 18. uro ali 3/4 6 zvečer. — Opozarja se, da imajo vse tvrdke, ki imajo več članov, pri volitvi odbora samo en volilni glas; tudi namestniki s pooblastilom dotičnega vinotržca, ki bi bil slučajno zadržan, bodo pripuščeni k volitvi odbora. Od katere tvrdke se udeleži več članov, imajo razen volilca drugi člani le posvetovalen glas in pravico predloge staviti. — Povabljeni je tudi poverjeništvu za trgovino in obrt, kakor tudi trgovska in obrtna zbornica.

Mesto zadružnega nadzornika je razpisano pri oddelku za trgovino in obrt deželne vlade v Ljubljani. Njegova naloga bo sodelovanje pri ustanovitvi ali preosnovi obrtnih združenj in zvez, trgovskih gremijev in zvez itd. Prošnje do 25. okt. na navedeni oddelek.

Babiški tečaj, na porodniškem oddelku obč. javne bolnice v Ljubljani se prične 4. nov. tl.

Umetniško razstavo otvorijo ob priliki obiska regenta Aleksandra v Ljubljani v R. Jakopičevem paviljonu.

Vinski davek je deželna vlada za Slovenijo na podlagi neke ponesrečene naredbe iz l. 1917 zopet vpeljala na bivšem Štajerskem. Tako bodo torej naši slovenski kmetje na Štajerskem še naprej trpeli pod posledicami podedovanega greha prejšnje nemške vlade graške, da se jim bodo kmetje-tovariši iz drugih pokrajin lahko smejali. O ti modrost naših vlad!

Vesti o mobilizaciji v Jugoslaviji se širijo zadnje dni med ljudstvom, pa tudi v sovražnih državah. Z ozirom na to je jugoslovansko poslaništvo v Parizu izjavilo, da so vse te vesti neresnične.

Izvoz blaga v Rumunijo iz našega kraljevstva je prepovedan, ker Rumunija zadržuje razno blago, namenjeno za našo državo, zlasti železniški material.

Velika akcija za naše vojne ujetnike se je pričela. Pripravljata se dva velika shoda, eden v Ljubljani, drugi v Celju, za konec meseca oktobra.

Velik transport žita je bil minule dni razdeljen na mline, pride pa še 90 vagonov te dni. Moke bo torej dovolj, cena ostane dozdajna..

Umrli je 5. tm. poslanec dr. Lovro Pogačnik. V času prve naše narodne vlade v Ljubljani je bil poverjenik za narodno obrambo. Član Slov. ljudske stranke, ni bil zagrizen strankar, ampak se je dala ž njim govoriti pametna in trezna beseda. Bodi mu prijazen spomin!

Za zastopstvo naše države v Gradcu. Tekom zadnjega leta je bilo zelo mnogo pritožb, da se nič ne stori za varovanje naših interesov v Gradcu. Ker je zaradi sovražnega razmerja Nemške Štajerske v obmejnih vprašanjih nemogoče uvesti normalne odnošaje med našo državo in Gradcem, ustanovili so graški Slovenci po nasvetu poslanca dr. Kukovca privatno zastopništvo Jugoslov. To zastopništvo je bilo v neštevilnih slučajih klicano na pomoč od naših ljudi v Gradcu, ki so bili v nezastitanih stiskah in v obupnem položaju. — Ponovno se je posredovalo v Beogradu, da se za varovanje naših interesov v Gradcu nekaj stori s strani ministrstva za zunanje zadeve. Zunanja služba pa doslej sploh ni bila urejena, zlasti ker je bil minister za zunanje zadeve gosp. dr. Trumbič v Parizu čez glavo zaposlen na mirovni konferenci. Njegov namestnik, ministrski predsednik Protič ni imel časa in ne smisla za graško zadevo, ki se je tudi njemu prednašala. Ker je sedaj pričakovati, če se mir tudi z naše strani podpiše, normalnega občevarja z Avstrijo in bomo imeli tukaj ob meji gotovo še mnogo zadev v Gradcu razrešiti, posredoval je te dni dr. Kukovec, ko se je zunanji minister dr. Trumbič v Beograd povrnil, zopet pri tem ministrstvu, naj se zunanja služba v Avstriji uredi po nekkih jasnih predpisih in naj se skrbri za naše, oficijelno zastopstvo v Gradcu, ker so pri tem prizadeti veliki gmotni interesi Slovenije in ker bomo zlasti glede razrešitve odnošajev med slovensko Štajersko in bivšim glavnim mestom Gradcem potrebovali tamkaj oficijelno zastopstvo. Uspeh tega posvetovanja je bil doslej ta, da so se v zunanjem ministrstvu odločili poslati v Gradec diplomatično verziranega uradnika, ki bi vprašanja našega zastopstva v Gradcu preštudirat in zaradi ureditve istega stavlil ministrstvu za zunanje zadeve daljne predloge. Ker je ta zadeva za našo javnost važna, želi poslanec dr. Kukovec, da se mu sporočijo morebitni daljni nasveti s strani interesiranih krogov v tem oziru.

DOPISI.

Zalec. Dne 6. tm. je umrla ga. Avgusta Janič roj. Schmorl, soproga g. Karla Janiča, po težki bolezni.

Prostovoljna požarna bramba v Gotovljah priredi dne 12. vinotoka t. l. ob 3. uri popoldne v dvorani g. Ivan Kača v Gotovljah vinski trgatav. Vmes vdarjajo domači tamburaši in bo tudi petje in ples, vstopnina za osebo 2 K. Čisti dobiček se porabi za spomenik padlih gasilcev.

Sv. Pavel v Sav. dol. V nedeljo dne 12. tm. priredi g. Franc Vedenik v Št. Pavlu pri Preboldu veselico z vinsko trgatvijo in plesom s prosto vstopnino. Svira godba na lok.

V Šoštanju se je 8. tm. poročil tovarnar in lesni trgovec Matko Zalar z gdč. Zalko Rajšterjevo, hčerko posestnika in hotelirja. Bilo srečno!

Trbovlje. Dne 5. tm. je umrla gop. Marija Kalan, tukajšnja posestnica, v 75. letu starosti.

Sv. Jurij ob juž. ž. Veselico priredi prostovoljno gasilno društvo tga Sv. Jurij ob juž. žel. v nedeljo 12. tm. ob 4. uri popoldne v gostilni g. Klanjšeka. Vinska trgatav, petje in ples.

Slov. Bistrica. Zelo nas je razveselila vest, da je pošto ravnateljstvo imenovalo g. Ivana Orthaberja za tukajšnjega nadpoštarja. G. Orthaber je bil še pred vojno tudi v uradu zaveden narodnjak in je raditega mnogo

prestal. Ob prevratu nam ga je poslal dr. Janžekovič v Slov. Bistrico, kjer si je g. nadpoštar pridobil s svojim resnim, odločno narodnim in prijaznim nastopom splošen ugled, v urad pa je uvedel vzoren red. Mestu in g. nadpoštarju torej iskreno častitamo na imenovanju.

Zadnja poročila

Omladinski kongres v Zagrebu — odgoden.

LDU. Zagreb, 8. okt. Odbor Jugoslov. Omladine javlja: ker so nastale nepremagljive težkoče za kongres, je konferenca seniorjev sklenila odgoditi kongres na nedoločen čas.

Dogodki v Beogradu.

LDU. Beograd, 7. okt. Danes dopoldne je kazalo, da se dr. Pavloviču posreči, sestaviti koalicijsko vlado. Govorilo se je, da so radikalci obljubili dr. Pavloviča podpirati s tem, da mu zagotovijo v parlamentu »kvorum«. Kot pogoj pa so stavili, da se smeta v predstavnistvu rešiti le proračun in volilni red.

LDU. Beograd, 7. okt. Sinoči se je širila vest, da bosta Narodni in Jugoslovanski klub zapustila Beograd. Poročevalci listov, ki so v klubih povprašali, so izvedeli, da kluba nista sklenila korporativno zapustiti Beograd, ampak da je to le mišljenje nekaterih poslancev.

LDU. Beograd, 7. okt. »Politika« poroča, da je dobil dr. Pavlovič 48-urni rok za sestavo kabineta. Imel je dolgo konferenco s Pašičem, ki mu je obljubil, da s svoje strani stori vse, da v teh usodepolnih časih pride do vlade. Pašič je danes obvestil dr. Pavloviča o uspehu dela za pomirjenje strank. V radikalnem klubu sta dve struji: pomirljiva in nepomirljiva. Sinoči je dr. Pavlovič konferiral s Pribičevićem in Timotijevićem (dem. zaj.) in dr. Korošcem, ki se je tudi izjavil za pomirjenje strank. Mogoče se tudi narodni klub odloči, da gre v vlado. Do večera se bo vedelo, ali pride do koalicijske vlade.

Italijanski socialisti napovedujejo revolucijo.

LDU. Ženeva, 7. okt. »Avanti« (glasilo socialistov) priobčuje več člankov pod naslovom: »Proletarci, uprite se novi vojni!« — in pravi, da bi pomenil začetek nove vojne tudi začetek velike revolucije proletarijata.

28. oktober — državni praznik na Čehoslovaškem.

LDU. Praga, 7. okt. V današnji seji se je nadaljevala razprava, o govoru ministra za zunanje zadeve dr. Beneša. — Sprejet je bil vladni predlog, da se proglasi 28. okt. kot državni praznik. — Zakonske predloge o davčnih reformah so bile sprejete v 1. in 2. branju.

Ogrski grof — obtožen tatvine in poneverjanja.

LDU. Berlin, 7. okt. Iz Budimpešte poročajo: Državno pravdništvu je uvedlo preiskavo proti grofu Mihaelu Karolyju zaradi tatvine in poneverbe. Izdano je zaporno povelje.

RAZNE VESTI.

Nov dnevnik prične izdajati srbska radikalna stranka v Zagrebu.

Papež umaknil bulo. Kakor poroča »Riječ SHS« iz zaupnega vira, je papež umaknil bulo o imenovanju škofa Akšunoviča za Djakovo in Nyarudija v Krizevcih, katera imenovanja niso bila izvršena v sporazumu z našo vlado.

Ljudska sodišča zoper verižnike bodo uvedli na Češkem. Vlada je predložila narodni skupščini tozadevno zakonsko predlogo. Ta sodišča zoper verižnike, tihotapce in skrivače živil bodo uvedena še ta mesec. Kazni bodo jako stroge. Tako na Češkem. Pri nas pa imajo ravno verižniki glavno besedo.

Stavka angleških železničarjev je končana. Zahteve delavstva so po večini izpolnjene.

Tarife na železnicah so s. t. m. zvišali tudi v Nemški Avstriji in sicer za osebni in blagovni promet.

Umetnine za živila bo prodala Avstrija. Posebna komisija že popisuje predmete. Gre zlasti za umetnine, ki se nahajajo v bivših carskih in mednarodnih dvorih. Tudi palačo avstro-ogrškega poslaništva v Parizu nameravajo prodati za 30 mil. frankov, pohištvo v njej pa za 5 mil. frankov.

HOTEL BALKAN

priporoča pravkar došla izborna vina. Dnevno koncert novo došle kapele. Začetek ob 1/2 8. uri.

"LASTNI DOM"

registrovana kredita in stavbena zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (3 1/2 %) tri in pol od sto

Karol Vanič, Celje

Prešernova ulica št. 15.

Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga.

Na štiri leta je bil obsojen beograjski milijonar Konstantin Popović, ki je kot dobavitelj moke za srbsko vojsko dobavljal in pošiljal namesto moke -- pesek za bojujoče se vojaštvo.

D' Annunziju se ponujajo milijoni. Milijonar Carmine v Belinzoni v Ameriki, ki je kot vojni dobavitelj v Chicagi zaslužil mnogo milijonov, je glasom poročila iz New Yorka stavil vse svoje premoženje d' Annunziju na razpolago!

Listnica uredništva.

J. F. Kranjc, Celje: Na Vašo ponovno klobasarijo evo Vam odgovora: Oslovski glas ne sega do nebes. Pa brez zamere! — Šoštanj: »Jugoslovenski Korotan« ne izhaja več, pač pa izdajajo v Velikovcu, kjer je poprej izhajal gori navedeni list, dvakrat v tednu list »Korošec«.

KINO GABERJE.

Danes zadnjič:

Zrtev žene.

Igra Mia May.

Proda se večja množina lepih cipres. Anton Cizej, Gomilsko. 1512 1

Delavska rodbina (mož, žena in 2-3 otroci za delo), se sprejme tako. Dobi prsto stanovanje in dnevno plačo, če zahteva, tudi živila, drva in drugo po dogovoru. Hugo Bien, Braslovče. 1510 5-1

Dobro ohranjen Singerjev šivalni stroj pripraven za šivilje, se proda. Cena 600 K. Jakob Majcen, čevlj. mojst., Ostrožno 19. 1513 2-1

Kontoristinja, vešča sloven. in nem. jezika, nemškega tesnopisja in strojepisja išče službo. Naslov v upravnistvu. 1506

„Pension“

Gregorčičeva ulica 11, fina domača hrana, cene nizke. Abonement v hiši in zunaj hiše. 1506 2-1

Matija Stipčič

krojač, Zavodna št. 40 ob glavni cesti, izdeluje obleke 1503 1 po zmernih cenah.

Prodase

ena zimska suknja, en svršnik, več oblek, črna salonska obleka, vse za 19 letnega mladeniča. Prodane se tudi 2 črna trda klobuka št. 58. Cankarjeva ulica št. 7, prtiličje levo. 1501 1

Prodase popolnoma nov nerabljen

glasovir

tvrdke Julius Karl Hofmann, Dunaj. Cena 14.000 K, ponudbe na Marijo Aglič, Velenje, Jugoslavija. 1508 2-1

Dobim več vagonov

sadja

za prešati, kdor hoče kupiti, naj ga takoj naroči, da se lahko razdeli na postaji. Cena K 170 za 1 kg. 1905 1

Josef Kirbisch.

Živinozdrav. Baš

Celje, Glavni trg št. 12, ordinira vsak dan.

Vsako popoldne nadomestuje g. Kodreta v Žalcu.

Na prodaj imam

fini laneni firnež in kartranit
(kot Carbolineum).

Išče se v najem manjša gostilno z inventarjem v Celju ali okolici.

F. Cvek, Kamnik. 1504

Učenca, pridnega, če mogoče s par razredi srednje šole, sprejme trgovina mešanega blaga. Naslov pove upravnistvo pod G. K. 1490 3-3

Vsakovrstna trda in mehka

drva

prodaja lesna trgovina Lindauer Savinjsko nabrežje pred železnim mostom. 1481 3-3

Miši, podgane, stenicice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in miši 6 K, za ščurke 6 K, posebno močna tinktura za stenicice 6K, uničevalec moljev 3 K, prašek proti mrčesom 5K, tinktura proti ušem pri ljudeh 3 K, mazilo za uši pri živini 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport** M. Jünker, 85-76 Zagreb 37, Peirínjska ulica 3.

Razpis.

Iz gozda drž. toplic Dobrna pri Celju se odda približno 700 m³ stoječega smrekovega, jelovega in borovega lesa potom pismenih ponudb.

Iste je vlagati najpozneje do 18. tm. pri upraviteljstvu toplic.

Prodajni pogoji se dobe v pisarni upraviteljstva, en iztis stane 3 K.

V ponudbi mora biti poleg ponudnega zneska podana izrecna izjava ponudnika, da so mu prodajni pogoji znani in da se jim podvrže brezpogojno. Oddaja ni vezana na najvišjega ponudnika.

Upraviteljstvo držav. toplic SHS Dobrna pri Celju. 1495 3-2

1502

†

Globoke žalosti potrji naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je naša draga nepozabna soproga, mama in sestra, gospa

Avgusta Janič roj. Schmorl

danes, dne 6. okt. 1919 po težki bolezni preminula.

Truplo predrage rajneke bode prepeljano dne 8. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti v Žalcu v Celje, kjer bode v Kristusovi cerkvi ob 4. uri pop. blagoslovljeno in potem položeno k večnemu počitku v rodbinski grobnici na mestnem pokopališču.

ŽALEC, dne 6. oktobra 1919.

Karl Janič Ela in Margit Schmorl Ernst in Rudi Janič
soprog. sestri. sinova.

Knjigarna, umetnine, muzikalije

Goričar & Leskovšek: Celje

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Zobozdravnik dr. Franc Kartin

bivši asistent prof. Metniza na Dunaju, se je preselil v Maribor in ordinira od 8. t. m. naprej Grajska ulica (Burggasse) št. 9 v hiši Wögerer od 1/2 9.—12., in od 1/2 3. (1/2 15.)—5. (17.) ure. 1496 3-2

Med. univ. dr. Boleslav Barth

preselil se je in ordinira za ženske in spolne bolezni vsak dan izven nedelje od 11.—12. in od 15.—16. ure v Celju, Miklošičeva ulica 6 (Milistan) 1494 3-2

! Apno!

prvovrstno, žgano ponudi po najnižjih cenah iz lastnega apnenika v Rečici ob Paki: veletrgovina M. Oswatitsch, Celje. Istotam se kupi bukovo oglje v večjih množinah. 1493 3-2

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi:

287 156-17 **Marija Baumgartner** Gosposka ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Ivan Ravnikar Celje

kupuje po najvišjih dnevnik cenah:

laneno seme, suhe gobe, in vosek. 167 104-102

1477 **Prodase:** 3-3

Alfa-kotel, 85 ltr. skoraj nov, s cevmi, Adler-kolo, dobro ohranjeno, prga od bučnic kot svinjsko krmilo. Vpraša se pri Jos. Kveder, Kersnikova ul. 2.

Ivan Dečko, Celje

kupuje laneno seme, vosek, strd in prazne steklenice v vsaki množini ter po najvišji ceni. 298-17

Garje, si bečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perla. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko. 615 34-50

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostih do najfinejših po dnevnik cenah 46 104-84

Rud. Zontič

Celje (blizu kolodvora) Kocenova ulica št. 2.

GOSTILNA "BRANIBOR"

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuh njo.

Za obilni obisk se priporoča A. Robek. 244 104-70

Prodase

krasno posestvo v bližini Ptuj, obstoječe iz hiše in gospodarskih poslopij, njiv, travnikov, vinograda, vrta, pašnikov in gozda v skupni izmeri 38 oralov. Posestvo leži ob okrajni cesti in je popolnoma arondirano, na njem se redi lahko 20 glav goveje živine. Povpraša se pri Posojilnici v Celju (Narodni dom) 1492 3-2

Karol Loibner, Celje

priporoča špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam. 243 104-75

Matko Zalar
tovarnar in tesni trgovec

Zalka Rajšter

poročena

Šoštanj, dne 8. vinotoka 1919.

1505